

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

2012/2042(INI)

21.6.2012

ARVAMUS

Esitaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Saaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) konkurentsivõime ja ettevõtlusvõimalused
2012/2042(INI)

Arvamuse koostaja (*): Iuliu Winkler

(*): Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 50

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tuletab meelde, et ainult 13 % ELi väikestest ja keskmise suurusega ettevõtjatest (VKEed) tegeleb kaubanduse ja investeerimisega kolmandates riikides; toetab komisjoni teatises „Väike ettevõtte, suured ideed” esitatud algatust edendada VKEde rahvusvahelistumist vastavalt Euroopa väikeettevõtlusalgatusele „Small Business Act” (2008);
2. rõhutab, et Euroopa väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEdele) avaldas ülemaailmne majandus- ja finantskriis eriti suurt mõju;
3. tuletab meelde, et rohkem kui suuremad äriühingud saavad VKEed rahvusvahelistumisest kasu parimate tavadega kokkupuutumise, ületoodangu parema vastuvõtuvõime, impordivõimaluste pakutava parema toorainete tarne ning seeläbi suurema konkurentsivõime kaudu kuni selleni, et eksportivad VKEed saavad järjepidevalt paremini hakkama kui nende mitte-eksportivad kolleegid ning toovad kogu majanduse ja tarbijate jaoks kaasa heaolu suurema tõusu;
4. ei poolda seisukohta, et ELi VKEde kaitsmine rahvusvahelise konkurentsi eest võiks aidata neil kasvada ja saada rahvusvahelisel tasandil paremini hakkama; on pigem veendunud, et EL peaks toetama positiivset tegevuskava, millest liidu VKEed saaksid kasu rahvusvahelistes läbirääkimistes, et vähendada vastastikku tõkkeid üleilmses plaanis VKEde huve arvestades;
5. on seisukohal, et sama tähtis kui rahvusvaheliseks muutuda soovivate VKEde aitamine, on VKEde tõhus kaitsmine ELi partnerriikide ebaausate kaubandustavade eest; peab rahvusvahelistumist ja kaitset üleilmastumise protsessis ühe mündi kaheks pooleks;
6. rõhutab vajadust anda VKEdele sõna olemasoleva toetusraamistiku läbivaatamisel; nõuab, et VKEed koos Euroopa ettevõtlusvõrgustikuga ja Euroopa ettevõtjate organisatsioonidega kaasataks tihedalt läbivaatamise rakendamisse;
7. tunneb heameelt ettepaneku üle kaardistada ELi ja liikmesriikide VKEde rahvusvahelistumist toetavad struktuurid ja programmid; väljendab lootust, et sellele kauaoodatud algatusele järgnevad meetmed, millega tagatakse ühtlustatud lähenemisviis, mis on kooskõlas subsidiaarsuse, tulemuslikkuse ja tõhususe põhimõttega, et kindlustada töö mõistlikum jagamine avaliku sektori asutuste vahel ja vältida suurema bürokraatia loomist; rõhutab, et kõigi ELi algatuste puhul peab olema näha, et nad annavad selget lisandväärtust;
8. nõuab, et VKEde toetamine kujundataks iga äriühingu nõudmiste ja individuaalsete vajaduste järgi, sest VKEde profiil ja ärialased vajadused on väga mitmekesised, sõltuvalt nende suurusest, tööstussektorist, tegevusvaldkonnast ja geograafilisest asukohast; teeb sellega seoses ettepaneku luua VKEsid ja suuri Euroopa ettevõtjaid ühendav võrgustik, et VKEed saaksid kasu nende ettevõtjate asjatundlikkusest, ekspordivõimest ja innovatsioonialasest võimekusest;

9. ergutab komisjoni kaardistamisprotsessi käigus hindama, mil määral on Euroopa väikeettevõtjalgatuse „Small Business Act” halduskorra lihtsustamisega seotud soovitusi ja ettepanekuid tegelikult rakendatud; palub komisjonil seejärel esitada ettepanek, millega sätestatakse liikmesriikide siduvad kohustused lihtsustada kõiki riiklikke menetlusi ja vähendada igasugust bürokraatiat, mis on seotud VKEde rahvusvahelistumise toetamise poliitikaga; palub komisjonil VKEsid paremini kaitsta ebaausa konkurentsi vastu kolmandatel turgudel, tehes selleks tihedat koostööd Euroopa väikeettevõtete ühenduste, kaubandus- ja tööstuskodade ning muude asjaomaste sidusrühmadega; tunnistab, et kõnealuse ettepaneku koostamisel tuleks täielikult austada liikmesriikide pädevusi, eelkõige ettevõtjatele pakutavate individuaalsete toetusmeetmete valdkonnas;
10. on veendunud, et suurem veebipõhine teabeportaal ja parem teadlikkus toetuskavadest võivad oluliselt suurendada rahvusvahelise haardega ELi VKEde arvu, eriti kui nende meetmetega kaasneb strateegia, mis on suunatud VKEdele, kes ei ole veel oma rahvusvahelist potentsiaali ära tundnud;
11. on seisukohal, et kuigi teatistes püütakse käsitleda VKEde raskusi kolmandates riikides äri võimaluste leidmisel, ei rõhutada selles piisavalt, et VKEdele rahvusvahelistumise kohta juhiste ja ettepanekute esitamine ning stiimulite loomine on avaliku sektori soovitatav tegevussuund; on veendunud, et EL peaks ka liikmesriikidega kooskõlastatult juba olemasolevate algatuste lisandväärtust suurendades proaktiivselt toetama ja edendama strateegiliste sektorite VKEde arendamise stiimuleid, eriti suure lisandväärtusega ja tehnoloogiliselt arenenud tootmisektorites, millel on kiiresti areneva majandusega riikide ees konkurentsieelis; rõhutab seepärast vajadust teha kindlaks potentsiaali omavad nišiturud, mida on juba hakatud lõimima muudesse ELi poliitikadokumentidesse, nagu progressi võimaldavate tehnoloogiate kõrgetasemelise ekspertrühma aruanne;
12. nõuab tungivalt, et liikmesriigid looksid kohalikul ja piirkondlikul tasandil ühe ühtse ekspordiettevõtete tugivõrgustiku, mida juhitaks koostöös ettevõtjate, kaubanduskodade, ülikoolide ja teiste huvitatud sidusrühmadega, et VKEdele oleks üks kergesti kindlaksmääratav esindaja ning nad saaksid emakeeles ja kohe kasutada personaalset nõustamist ja majandusanalüüsi välisturgude kohta, teavet abi, ekspordivõimaluste, kehtivate kaubandustõkete (nii tariifsed kui ka mittetariifsed), investeeringute kaitse ja kehtivate vaidluste lahendamise tingimuste ning konkurentide kohta kolmandate riikide turgudel; on veendunud, et need tugivõrgustikud peaksid aitama vahetada häid tavasid kooskõlas Euroopa väikeettevõtete hartaga;
13. soovib suunata rohkem teavet väikestele ja mikroettevõtjatele, sest see on VKEde rühm, kes on rahvusvaheliselt kõige vähem aktiivsem ning oma ekspordipotentsiaalset ja rahvusvahelistumisest saadavast kasust kõige vähem teadlik;
14. rõhutab, et teatistes oleks tulnud tunnistada valdkondadevahelisi erinevusi, sest teenuseid pakkuvate VKEde rahvusvahelistumine erineb põhimõtteliselt tootvate VKEde rahvusvahelistumisest; märgib, et paljudel teenuseid pakkuvatel VKEdele, kes moodustavad suurema osa VKEdest, ei ole vaja ekspordimise alustamiseks saavutada kriitilisi mõõtmeid ning nende jaoks tooks kõige suuremat kasu avatumad eeskirjad ja juurdepääs IKT-le sihtriikides, samas kui tootvatele VKEdele tooks suuremat kasu

transpordilogistika tingimuste parandamine ja kaubanduse hõlbustamine;

15. märgib, et enamik ELi VKEde rahvusvahelistumist toetavaid avaliku sektori poliitikameetmeid keskendub tootmisele ning soovib seepärast kohandada need nii, et arvesse võetaks teenuseid pakkuvate VKEde teistsuguseid vajadusi; soovib eelkõige vaadata üle VKEde kaubanduse toetamise kavades minimaalset suurust käsitlevad nõuded, mille aluseks on tavaliselt olnud tootvate VKEde ekspordimudel, kus ettevõtte saab rahvusvaheliseks muutuda pärast kriitilise suuruse saavutamist;
16. nõuab kõigile ELi ekspordivatele äriühingutele praegu kättesaadavate vahendite, näiteks turulepääsu andmebaasi ja ekspordiettevõtete abiliini kohandamist vastavalt VKEde vajadustele; hindab kõrgelt VKEdele mõeldud abiliini avamist kaubanduse kaitsemeetmete küsimustes; soovib Euroopa VKEde erinevaid tugistruktuure kolmandates riikides tulemuslikumalt koordineerida;
17. on seisukohal, et praktilisi ja kulutõhusaid lahendusi, millega aidata VKEedel saada üle käibekapitali puudusest, eriti vajalike alginvesteeringute tegemiseks ja ekspordi rahastamise alustamiseks vajaliku kapitali puudusest, tuleks kujundada ja rakendada ELi ühise kaubanduspoliitika või mõne muu sobiliku ELi vahendi kaudu, kui kaardistamine tõendab selle vajalikkust ja teostatavust;
18. on veendunud, et samaaegselt olemasolevate riiklike struktuuride tõhusa rakendamisega on kolmandate riikide turgudel vaja ELi tasandi algatusi, kui need annavad lisandväärtust; kutsub üles nii avaliku kui ka erasektori ekspertide koostööle, sh ELi turulepääsu töörühmade koostööle; nõustub, et mõnede väiksemate ja uuemate liikmesriikide VKEde on halvemas olukorras, sest neil võib mõnel kolmanda riigi turul puududa diplomaatiline esindatus, kogenud partnerid või mõlemad; rõhutab siiski, et ELi algatused ei tohi sekkuda eri liikmesriikidest pärit konkreetsete äriühingute vahelisse konkurentsi kolmandate riikide turgudel;
19. rõhutab, et VKEde rahvusvahelistumine on protsess ning edu saavutamiseks vajavad VKEde tugiteenuseid juba kohalikul tasandil, mitte üksnes kolmandate riikide turgudel; tunnistab, et kolmandate riikide turgudel võivad ELi tasandi ühised pingutused seoses lobitöö, kaubanduspoliitika ja turulepääsuga ning täiendavad programmid turutõrke puhuks anda asjaomasesse protsessi olulist lisandväärtust;
20. soovib ELi olemasolevaid VKEde keskusi üksnes laiendada, võttes nõuetekohaselt arvesse olemasolevate keskuste tulemuslikkuse hindamise järeldusi ja üldisi juhtpõhimõtteid; märgib, et asjaomased keskused toimiksid paremini koos vajadustele kohandatud ühiste abiliinidega ja ühtsete kontaktpunktidenä ELi VKEde jaoks kolmandates riikides; on seisukohal, et ELi algatused peaksid keskenduma valdkondadele, kus VKEde tegelikult tegutsevad;
21. nõuab VKEde prioriteetsete turgude selgemat määratlemist ELi kaubanduslääbirääkimiste päevakorra alusel; tuleb meelde, et esmatähtsad turud peaksid loomulikult hõlmama suure kasvupotentsiaaliga turge, nagu BRIC-riigid, kuid arvesse tuleks võtta ka VKEde arusaamu rahvusvahelistumise võimalustest arenenud riikides ja naaberpiirkondades; on seepärast arvamisel, et sihtturgude kasv ja olemasolevate tugistruktuuride puudused on prioriteetsete turgude loetelu koostamise peamised kriteeriumid; soovib loetellu lisada

mitmed ELi naaberriigid, eelkõige Lääne-Balkani riigid ja Vahemere piirkonna riigid või need, kellel on ELiga ühine piir, kuna enamik VKEsid ekspordib esmalt kaubanduspartneritele naaberriikides ja kuna ELi kaubandusel nende riikidega on asjaomaste riikide majanduskasvu ja stabiilsuse tagamisel oluline roll;

22. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks VKEde konkreetsete vajaduste ja huvide esindatuse kõigil kaubanduslääbirääkimistel; märgib, et see tähendaks nende läbirääkimisvaldkondade määratlemist, kus probleemid mõjutavad suuremal määral VKEsid kui muid ettevõtete kategooriaid, ning neile keskendumist kolmandate riikidega peetavate kaubanduslepingute läbirääkimisprotsessis; toetab mitmepoolse raamistiku reformi, et kaasata VKEd ka WTO juures ning tagada neile kiirem vahekohtu pidamine ja vaidluste lahendamine;
23. rõhutab, et investeerimine välismaal on VKEde jaoks rahvusvahelistumise kõige keerulisem vorm; soovib juhtudel, kui EL edaspidi kahepoolsete investeerimislepingute üle läbirääkimisi peab, võtta arvesse VKEde vajadusi suurema turvalisuse järele seoses oma välismaiste otseinvesteeringutega;
24. peab VKEde paremat, vähem kulukat ja kiiremat juurdepääsu dumpinguvastastele menetlustele põhivahendiks, millega kaitsta VKEsid kaubanduspartnerite ebaausate kaubandustavade eest; kutsub komisjoni üles võtma seda küsimust ELi kaubanduse kaitsemeetmete reformimisel nõuetekohaselt arvesse;
25. rõhutab, et VKEde käsutusse ei ole antud vahendeid, et nad saaksid võidelda intellektuaalomandi õiguste rikkumiste vastu kolmandate riikide turgudel; nõuab ELilt konkreetseid algatusi VKEde intellektuaalomandi õiguste kaitse parandamiseks kolmandates riikides, nagu on näiteks saavutatud VKEde intellektuaalomandi õiguste abiliiniga Hiinas; märgib, et hetkel on katseprojekti raames käimas asjaomase abiliini mudeli laiendamine valitud ASEANi ja Lõuna-Ameerika riikidele; rõhutab vajadust viia läbi olemasolevate abiliinide asjakohane hindamine, et optimeerida mudeli toimimist enne selle uut laiendamist; nõuab tungivalt, et komisjon looks pärast sellest hindamisest järelduste tegemist sarnased abiliinid prioriteetsetel turgudel, kus intellektuaalomandi õiguste kaitse on oluline teema; nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid suurendaksid tollikoostööd ELis ja kolmandate riikidega võltsitud kaupade kinnipidamiseks ja tolliprotseduuride lihtsustamiseks;
26. ootab komisjonilt algatust, et tagada ELi VKEdele kolmande riikide turgudel juurdepääs riigihangetele muude äriühingutega võrdsetel alustel; loodab, et hiljuti avaldatud ettepanek võtta vastu ELi riigihangete turgu käsitlev määrus edendab vastastikust avatust, mis tooks kasu ELi VKEdele; palub, et EL töötaks välja ühise ambitsioonika tööstuspoliitika, mis põhineb teadustegevuse ja innovatsiooni ergutamisel, saades kasu sellistest uuenduslikest rahastamisviisidest nagu projektivõlakirjad ja toetades VKEde arengut, eelkõige riigihangetele juurdepääsu kaudu, et säilitada oma konkurentsivõimet seoses uute oluliste osalejate esiletõusuga tööstuse ja teadustegevuse valdkonnas; kutsub ELi üles väärtustama Euroopa tootmist, pakkudes tarbijatele parema kvaliteediga teavet, võttes eelkõige vastu päritolu tähistamise määruse kolmandatest riikidest ELi imporditud toodete päritoluriigi märkimise kohta;
27. on seisukohal, et riigihanked on tõhus avaliku sektori poliitikavahend – eeskätt kohalikel tasanditel –, millega toetada kohalike VKEde tehnilise innovatsiooniga seotud võimekust

ning võimaldada neil kasvada mõõtmeteni, mis on vajalik rahvusvaheliseks muutumiseks;

28. tuletab meelde, et VKEde rahvusvahelistumisele toob suurt kasu eeskirjade ja standardite valdkonna rahvusvaheline koostöö, mille abil kõrvaldatakse osa eelkuludest, mida need äriühingud peavad tegema selleks, et müüa kaupu või teenuseid kolmandate riikide turgudel;
29. kiidab heaks kahepoolsetes vabakaubanduslepingutes ette nähtud algatused ettevõtjatevaheliste kontaktide tugevdamiseks; tuletab meelde, et eksportturgudele siseneda soovivate VKEde jaoks on oluliseks tõkkeks raskused potentsiaalsete klientide leidmisel ja nendega kontaktide loomisel, samuti ka usaldusväärsete tarneahelate sisseadmises ning et eeskätt väiksemad ja mikroettevõtted sõltuvad välismaal kaupade müümisel vahendajatest.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	21.6.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 26 -: 2 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Laima Liucija Andrikienė, John Attard-Montalto, Maria Badia i Cutchet, Daniel Caspary, María Auxiliadora Correa Zamora, Marielle de Sarnez, Harlem Désir, Yannick Jadot, Metin Kazak, Franziska Keller, Bernd Lange, David Martin, Paul Murphy, Cristiana Muscardini, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Niccolò Rinaldi, Helmut Scholz, Peter Šťastný, Gianluca Susta, Iuliu Winkler, Paweł Zalewski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Amelia Andersdotter, George Sabin Cutaș, Syed Kamall, Maria Eleni Koppa, Elisabeth Köstinger, Marietje Schaake, Konrad Szymański, Jarosław Leszek Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Richard Ashworth, Philip Claeys, Marielle Gallo